

**2006 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE KANUN TASARILARI İLE 2004 MALÎ
YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU TASARILARININ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

-----O-----

21 Kasım 2005 Pazartesi

İ Ç İ N D E K İ L E R
SAĞLIK BAKANLIĞI
- Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

.....
BAŞKAN – Sayın Arslan’a teşekkür ediyoruz.

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun çok değerli üyeleri; 2006 yılı bütçesine ilişkin olarak, 2006 yılı Programına baktığımda, sağlık politikasının temel amacıyla ilgili şöyle bir tanım görüyorum: Sağlık politikasının temel amacı, vatandaşların ekonomik ve sosyal hayata sağlıklı bireyler olarak katılımını sağlamak ve yaşam kalitelerini yükseltmeye katkıda bulunmaktır. Gerçekten doğru ve güzel bir tanım. Bu tanımdan devam edersek şunları söyleyebiliriz: Vatandaşların ekonomik ve sosyal hayata sağlıklı bireyler olarak katılımını sağlamak ve yaşam kalitesini yükseltmeye katkıda bulunmak amacıyla yapılan harcamalar, ekonomiyi, ekonomideki büyümeyi doğrudan etkileyen harcamalardan birisidir. Nasıl eğitim harcamaları büyümeyi olumlu yönde etkileyen harcamalarsa, sağlık harcamaları da büyümeyi olumlu yönde etkileyen harcamalarıdır. Neden; çünkü, sağlık harcamalarının gerek sunum düzeyi, gerek kalitesi ve insan yaşamının süresini uzatması yanında, özellikle koruyucu sağlık hizmetleri yoluyla negatif dışsallıkları önleyici özelliği nedeniyle büyümeye doğrudan olumlu katkıda bulunur. Yani, sadece sağlık harcamalarının bütçe büyüklüğünün büyümeye katkısı değil, ekonomideki, toplumdaki negatif dışsallıkları, negatiflikleri ortadan kaldırması nedeniyle, onları önleyici olması nedeniyle, kendiliğinden büyümeye olumlu katkıda bulunur.

Bu çerçevede, hemen hemen bütün toplumlarda, kamu sağlık harcamalarının yapılmasında, sağlık hizmetlerinin sunulmasında çok önemli bir görev üstlenir. Sağlık sektörünün koordinatörü, sağlık sektörünün planlayıcısı kamudur, kamuda da bu işi Türkiye’de Sağlık Bakanlığı üstlenmiştir.

Devlet neden sağlık sektöründe vardır; iki nedenle vardır: Birincisi, sağlık harcamaları, diğer hizmetlerden, sağlık hizmetleri diğer hizmetlerden son derece farklıdır. Eğer bunu piyasa mekanizmasına, piyasa ekonomisine bırakırsak, piyasa ekonomisinin üretemeyeceği mal ve hizmetlerdir devleti bu alanda görev üstlenmeye mecbur kılan, vatandaşların istediği düzeyde, onların gerçekten sağlıklı bireyler olarak topluma katılmalarını sağlayacak düzeyde bir harcamayı, hizmeti piyasa ekonomisinin kendiliğinden üretmesi mümkün değildir. Eğer bırakırsak piyasa ekonomisinin başarısızlığı olacaktır bu. O nedenle devlet daima sağlık sektöründe vardır. Devletin, kamunun bu alanda olmasının ikinci nedeni de, gelir eşitsizliğidir. Toplumda herkes aynı gelir düzeyine, aynı refah düzeyine sahip değildir. Bu ortalama refah düzeyinin

altında olan, ortalama gelir düzeyinin altında olan kesimler olduğu sürece, bu eşitliği sağlayabilmek amacıyla da kamu, daima, sağlık sektöründe olmak zorundadır.

Sağlık harcamalarının büyümeye katkısı ve kalitesi konusunda değerlendirilmesi gereken bir husus da, bizzat bu sektörün içindeki önceliklendirme meselesidir. Hangi sağlık hizmetleri daha önceliklidir, bu konudaki tercih, bu harcamaların büyümeye katkısını gerçekten doğrudan etkilemektedir. Önleyici sağlık hizmetleri ve temel sağlık hizmetleri ile bunlara kıyasla daha yüksek maliyeti gerektiren sağlık hizmetleri arasındaki tercih farklılığı veya önceliklendirme düzeyi daha doğrusu, önceliklendirme derecesi, bu harcamaların doğrudan büyümeye katkısını etkilemektedir. Daha yüksek maliyetli harcamalara kıyasla, koruyucu sağlık hizmetlerinde sosyal faydası daha yüksek ama maliyeti daha az olan koruyucu sağlık hizmetlerinde bir öncelik olması, kamunun bu alana ağırlık vermesi ve bu alanda başarılı olması, sağlık harcamalarının büyümeye katkısını çok daha olumlu yapabilmektedir.

Sağlık harcamalarının toplamına baktığımızda, Türkiye’de, gerek kamu eliyle gerek özel sektör eliyle gerekse vatandaşlar olarak herkesin yaptığı, tüm toplumun yaptığı sağlık harcamalarının gayri safi millî hasılaya oranının yüzde 5 düzeyinde olduğunu görüyoruz. Böyle büyük bir harcamanın, planlayıcısı, koordinatörü de Sağlık Bakanlığıdır. Tabii ki, bu kadar önemli bir büyüklüğün, gerçekten önceliklerinin belirlenmesi, yatırımlarının belirlenmesi, toplumun tüm kesimlerine bu hizmetlerin ulaştırılması, gerçekten önemli bir süreçtir. Sağlık Bakanlığının bu konuda çok temel bir stratejisinin olması gerekir. Ama, bu stratejiyi Sağlık Bakanlığı biliyorsa da biz bilmiyoruz veya toplum bilmiyor. Hakikaten böyle bir stratejinin eksikliği bence veya toplumca bilinmemesi, bizim sağlık sektöründeki en önemli sorunlardan birisidir. Bu stratejinin oluşturulup toplumun bu strateji çerçevesinde bir mutabakatının sağlanması sağlıktaki başarı için, sağlıkta gelişmiş ülkelerin refah düzeyine ulaşılabilmesi için şarttır diye düşünüyorum.

Türkiye’de yine sağlık harcamaların düzeyine baktığımızda, çok çeşitli ölçüleri, oranları kullanmak mümkün. OECD verilerinden, koruyucu nitelikli halk sağlığına yönelik harcamalara baktığımızda, 99 yılında kişi başına 5 dolar düzeyinde olan koruyucu sağlık harcamasının 2003 yılında 4,8 dolara indiğini görüyoruz. Bu harcamanın, 2004-2005’te ne olduğunu bilemiyoruz. OECD istatistikleri 2 yıl geriden gelir; ama, en azından OECD ortalamasının 2 yıllık sürede çok değişmeyeceğini düşünürsek, 2004 ve 2005’te Sayın Bakanımız bize bunları mutlak rakamlar olarak verirse, en azından OECD ortalamasıyla kıyaslama olanağı olur diye düşünüyorum.

2006-2008 dönemini kapsayan orta vadeli programın “Sağlık” başlıklı bölümünde, koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verileceği ve koruyucu sağlık hizmetlerinin etkinleştirilerek yaygınlaştırılacağı açık bir şekilde yer almıştır. Bu, gerçekten önemli, olumlu; ancak, sağlık alanında ortaya konan bu politika önceliğinin nasıl bir finansmanla gerçekleştirileceği, bunun hangi finansmana ihtiyaç duyduğu, nasıl sağlanacağı, orta vadeli malî programda gözükmemektedir. Nasıl bir kaynak tahsis süreci işleyecektir, onun da açıkça ortaya konulması gerekir.

Sağlık Bakanlığının kullandığı kaynakların durumu nedir; gerçekten, artış-azalış açısından, o ölçüler açısından baktığımızda, hakikaten, olumlu bir durumda mıyız ona bakmak istiyorum. Sayın Bakan konuşmasında, bu harcamaların giderek arttığını ifade ettiler, hem bütçe içerisindeki payının hem de Sağlık Bakanlığı bütçe büyüklüğünün gayri safi millî hâsılaya oranı olarak oransal payının arttığını ifade ettiler. Doğru; Sayın Bakanın o konuşmasındaki bu tabloları, bu rakamları doğru rakamlar. Ben, bir başka açıdan, biraz daha, konunun alt düzeylerine girerek bazı rakamlarla değerlendirme yapmak istiyorum. O da şu: Bir kere, kamu sağlık harcamaları 99’dan başlayarak sürekli artıyor. 99’da, gayri safi millî hâsılanın yüzde 3,2’si düzeyinde olan

kamu sağlık harcamaları, 2004 yılı sonunda yüzde 5 düzeyine ulaşmıştır. 2005 yılında da, bu düzeyde gerçekleşmesi beklenmektedir. İlk bakışta, harcama düzeyinin yükselmesi olumlu, sağlık harcamasının gayri safi millî hâsılaya oranı giderek artıyorsa, reel olarak bir kere bir artış var. Bu, gerçekten olumlu; ama, bunun alt bölümlerine, kurumsal ve alt fonksiyonel dağılımlarına baktığımızda, özellikle, büyümeyi olumlu yönde etkileyici bir niteliği olan, koruyucu nitelikteki harcamaların ve diğer harcamaların azaldığını görüyoruz. Şöyle ki, Sağlık Bakanlığının toplam sağlık harcamaları içindeki payı düşüyor. Ekonomide, tüm sağlık harcamalarının toplamı artıyor; işte, gayri safi millî hâsılanın 99'da yüzde 3,2'siyken, 2004 yılında yüzde 5'ine ulaşmış, 2006'da muhtemelen, o düzey; ama, Sağlık Bakanlığının payı, 1996'da yüzde 30 iken, 2004 yılında yüzde 15 seviyesine düşüyor. Yani, Sağlık Bakanlığının bütçe büyüklüğü belki artıyor; ama, bu artış, olması gereken düzeyde değil. Sosyal güvenlik kurumlarının payı artıyor. Sağlık Bakanlığı harcamalarının toplam sağlık harcamaları içindeki payının azalması, artan toplam sağlık harcamalarından koruyucu sağlık harcamalarına ayrılan payı önemli ölçüde küçültmüştür. Bildiğiniz gibi, sağlık harcamalarının kaynağı üç tanedir: Birisi bugün yok belki, bugün için ikidir; ama, 2002 yılına kadar üçtü: Bir, konsolide bütçeden alınan pay; ikincisi, döner sermaye kaynakları; üçüncüsü, 2002 yılından itibaren, bütçe içerisine alınan ve daha sonra da sıfırlanan 3418 sayılı kanundan gelen vergi gelirleridir.

Yine, Sağlık Bakanlığı, yani, bu bütçe içine alınan payın daha önce bütçe içinde olmadığını dikkate almak gerekir. 2002'den itibaren bu gelirler bütçe içerisine girmiştir, 2002'den önce bu gelirler bütçe içerisinde değildi. Dolayısıyla, bütçe büyüklüğü kıyaslamasını yaparken, 2002 öncesinde bunların bütçe içerisinde olmadığını dikkate almak gerekir. Yine, yeşil kart harcamaları, bütçede bir transfer harcamasıdır, bütçede bir transfer harcaması olarak yer alır ve esasen, sosyal koruma niteliğinde harcamalardır. Nitekim, bunların bir bölümü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan yapılıyordu. Yeşil Kart harcamalarını bir an için dışarıda bırakarak bir kıyaslama yaparsak, karşımıza çıkan tablo şu; birkaç oran vermek istiyorum: Şimdi, Sağlık Bakanlığının harcamalarının gayri safi millî hâsılaya oranı, yeşil kart harcamalarını ihmal ettiğimizde, 96'da 0,78, 99'da 0,91, 2000'de 0,85, 2001'de 0,99...

(Mikrofon otomatik cihaz taraz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - ...2002 yine yüzde 0,99, 2003 yüzde 0,86, 2004 yüzde 0,86, 2005 bütçe hedefi yüzde 0,89; yani, 2005 yılı bütçesiyle, biz, daha henüz, 99-2000'li yılların rakamlarına ulaşıyoruz reel olarak. 2006'yı ayırmadım, o çalışmayı yapamadım; eğer Sayın Bakan verirlerse onu da kıyaslarız. 2005'i de veriyorum. Bakın, 2005 hatta, ilkin yüzde 0,85 çıkmıştı, sonra bir daha hesapladım, 0,89 çıktı, onu da söylüyorum.

Diğer yatırım harcamalarına bakarsak, onlarda da farklı bir tablo görmüyoruz. Yani, ben, Sağlık Bakanımızın bu konuda bütçeden daha fazla pay alma yönündeki isteğini, gayretini biliyorum; ama, tabloyu reel ve gerçekçi olarak değerlendirirsek, tablo budur. Daha, Sağlık Bakanlığının alması gereken epeyce bir yol, bir mesafe vardır.

Bir ikinci konu şudur: Şimdi, Sayın Bakanın bütçe sunuşunun 78 inci sayfasında, ilaç fiyatlarındaki ucuzlamayı gösteren bir tablo var. Gerçekten, fiyat düşüşleri son derece etkileyici. Yani, fiyatı yüzde 78-79 oranında düşen ilaç var. Şunu sorarak, konuşmama devam ediyorum: Yani, bu kadar yıl, biz, bu ilaçları toplum olarak pahalıya kullanmışsak, gerçekten, bunun analiz edilmesi lazım, bunun bilinmesi gerekir. Yani, bu toplum, bu kadar ilacı, sonuçta, ne kadar pahalıya tüketmiştir; bunun, kamuya maliyeti vardır, vatandaşa maliyeti vardır, sonuçta, ekonomiye bir maliyeti var. Yani, bu kadar kaynağı biz toplum olarak başka bir alana harcayalırdık, biz bu kadar kaynağı, tutup, ilaca harcamışız. Birincisi, böyle bir tablonun ortaya konulması... Böyle

bir tablo ortaya konulursa, çok daha çarpıcı olacaktır diye düşünüyorum; bu, işin birinci yanı. Tabii, bu fiyatlardaki indirim nedeniyle, Sayın Bakanı kutlarım. İkinci yanı şu: Sosyal sigorta hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devri, şüphesiz, hizmetlerin sunumu açısından çok önemli kolaylıklar, rahatlıklar getirmiştir, buna hiçbir itirazım yok, Sayın Bakanı kutluyorum; ama, işin bu konuda şöyle bir yanı da var. Bu hastanelerin Sağlık Bakanlığına devri nedeniyle, bizim sağlık sistemimizin karşılaştığı ilave bir yük var. Bendeki rakamlar, aşağı yukarı, 2,5 milyar YTL tutarında bir yük var burada, hiç hesapta olmayan; daha doğrusu, hesapta olmayan derken, devre kadar bütçenin karşılaşmadığı bir yük, devirle birlikte ortaya çıkıyor, 2,5 milyar YTL, 2,5 katrilyon lira, gayri safî millî hâsılanın yüzde yarımı, çok önemli bir rakam. Yani, bu belki olmasa, biz, faiz dışı fazlayı yüzde 6 diyebilirdik, o anlama gelir. Bunun dağılımına bakıyorum ben; işte, bir kısmı personel harcaması, bir kısmı ilaç maliyeti. Yani, ilaç maliyetinde bir artış var. Hastanın serbestçe eczaneden ilaç alabilmesi çok güzel bir şey; ama, sonuçta, SSK'nın piyasaya girip, topluca ilaç alması yoluyla fiyatları dengeleyip, daha ucuza bu ilacı mal etmesi gerçekse, bunu dikkate almak gerekir. Yani, o zaman, devir nedeniyle, bir yandan da Sayın Bakan ilaç fiyatlarını ucuzlattık diyorsa, bir ilave ilaç maliyetinin ortaya çıkmaması gerekir; ama, burada, bir ilaç maliyeti var; rakamı önemli, toplam rakam vereceğim sonuçta. SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığına borcu var, onu bütçede göremiyorum, büyüklüğü nedir; ama, sonuçta, hani o borcu ihmal etsek dahi, SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığına borcu nedir bilemiyorum, Sayın Bakan verirlerse mutlu olurum. Bir yerde, kamunun kendi içindeki bir hesaplaşması diyebiliriz ona; ama, ilaç maliyeti ve personel harcaması olarak, 1 milyar dolarlık bir yükü vardır, SSK hastanelerinin Sağlık Bakanlığına devrinin. Yani, bu nedenle, toplum, cebinden 1 milyar dolar daha fedakârlık edecektir. Şimdi, bu noktada şunu sormak istiyorum, şunu çözemiyorum: Bir yandan, ilaç fiyatlarında bu ucuzlama sağlanmışsa, Sayın Bakanın sunuş konuşmasında belirttiği gibi, hakikaten sağlanmış gözüküyor, oraya belli kalemlerde ilaç konmuş; acaba, bu indirimler çok sınırlı bir ilaç grubunda mı gerçekleşmiştir? Herhalde öyle olmalı diye düşünüyorum; çünkü, o zaman, bu kadar büyük oranda, yani, belki yüzde 78'lik bir örneği verdim; ama, yüzde 30'luk, 40'luk, 20'lik, 50'lik örnekler de var, sonuçta önemli bir indirim var. Bu kadar önemli bir indirim sağlanmışsa ilaç sektöründe, sonuçta, ilaç maliyeti diye ilave bir maliyetin bütçeye gelmemesi lazım. Şimdi, burada bir çelişki var. Yani, bunu, ben, bu projenin çok başarısız bir yanı olarak görüyorum. Yani, bu proje olmalı, devredilmeli, hastanelerin Sağlık Bakanlığına devri güzel bir adım; ama, bu adımı biz, maliyette herhangi bir artış olmaksızın gerçekleştirebilmeliydik. Bu maliyet artıyorsa, burada, bir yerde bir yanlışlık var.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, tamamlar mısınız?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Yani, bu yanlışlık 1 milyar dolar Sayın Bakan.

Konuşmamı, sadece bir soru sorarak noktalıyorum Sayın Başkan, toleransınıza teşekkür ediyorum: En son çıkan, 5413 sayılı Yasaya göre, hastanelerdeki klinik şefliklerine yapılan atamaların sayısı nedir? Kaç başvuru olmuştur? Bu başvuruya kıyasla kaç kişi atanmıştır, kaç kişi daha atanması planlanmaktadır ve başvuran kişiler arasından seçim hangi yöntemle yapılmıştır?

2006 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, Sayın Bakana çalışmalarında başarılar diliyorum; teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi.

.....

.....

.....

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Akif Hamzaçebi.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, komisyonun değerli üyeleri; gecenin bu vaktinde esasen uzun konuşmayı kimsenin dinlemeyeceğini biliyorum o nedenle çok kısaca bazı sorunları Sayın Bakanın ve komisyonun dikkatine sunmak istiyorum.

Birinci konu. turizm sektöründe katma değer vergisi uygulaması. Bunun 2006 yılı başından itibaren indirimli oranda uygulanacağı yönünde Sayın Başbakanın bir açıklaması olmuştu. Sektörün bu yönlü bir talebi vardı, bu talep o zaman Sayın Başbakan tarafından da uygun görüldü ve kamuoyuna açıklama yapıldı. Gerekeceği suyu: Bizim sektörümüzün, rekabet ettiğimiz ülkelerle, Avrupa Birliği ülkeleriyle Türkiye'nin rakibi olan ülkelerle rekabet edebilmesi için bu sektördeki katma değer vergisi oranının da onlarla aynı düzeye indirilmesi gerekir. Avrupa Birliği ülkelerine baktığımızda katma değer vergisi oranının, çok büyük kısmında, bazı istisnalar hariç, indirimli oranda olduğunu görüyoruz. Standart oran vardır katma değer vergisinde, bir de indirimli oran vardır, bu ülkelerde yüzde 7, yüzde 8, yüzde 9, yüzde 6 gibi, indirimli oran neyse turizm sektöründe, konaklama hizmetlerinde katma değer vergisinin bu şekilde uygulandığını görüyoruz. Ben, 2005 yılı bütçesi görüşülürken 2004 yılı Kasım ayında şunu önermiştim: Bakanlık, sektör hemen katma değer vergisinde indirim yerine daha sonra, yani daha uzun vadeli, uzun vadede gerçekleşebilecek bir indirim talep etmeleri; çünkü, 2005 yılı bütçesi görüşülürken 2004 yılı Kasım ayında hemen 2005 yılı başında indirim talep etmek mantıklı değil; çünkü, bütçe dengeleri kurulmuş ona göre bütçe bağlanmış böyle bir talebin gerçekleşme şansı yok. Esasen sektör hep böyle hareket ederdi, hep böyle geç hareket ettiği için de bir türlü bu indirim gerçekleşmezdi. Önerim, 1.1.2006'dan itibaren katma değer vergisinde indirim talep edilmesiydi; yalnız, bu önerim 2004 yılının Kasım ayında idi. Nitekim, bu önerim makul geldi ki böyle bir talepte bulundu sektör ve Bakanlık bu talep uygun görüldü gibi zannedildi; ama, öyle gözüküyor ki pek gerçekleşmeyecek, 2006 yılı bütçesinde bu indirimin yapılmayacağı anlaşılıyor eğer Sayın Bakan farklı bir açıklamada bulunmazsa. Yine öneriyorum, eğer bunun 2006'da gerçekleşme şansı yoksa Bakanlığımız, turizm sektörü bunu 1.1.2007'den itibaren uygulanmak üzere talep etsin. Ama, bunun Bakanlar Kurulu kararı da hemen alınıp şimdi yayımlansın "bu karar 1.1.2007 tarihinde yürürlüğe girer" denilsin; herkes, sektör, Maliye Bakanlığı hesabını buna göre yapsın. Bu, daha gerçekçi olur diye düşünüyorum. Turizm Bakanlığı, bu indirim talebinin peşini bırakmamalıdır diye düşünüyorum.

İkinci konu, Bakanlığın bir uygulamasından söz etmek istiyorum; bunu bir kez telefonla Sayın Bakana anlatmıştım. Sayın Bakan da "olmaz öyle şey, olmamalı" diyerek, benim görüşüme katıldığını ifade etmişti. Bir kez daha bu konuyu burada gündeme getirmek istiyorum; çünkü, o konunun çözülüp çözülmediğini bilmiyorum; çözülmediğini düşünüyorum. Bakanlığın çeşitli uygulamaları nedeniyle almış olduğu teminat mektupları var veya teminat alması gereken uygulamalar olabiliyor. Sanırım, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün uygulaması. Vatandaş diyor ki, ben size devlet iç borçlanma senedi vereyim teminat olarak. İlgili Genel Müdürlüğün uygulaması, hayır, bize banka teminat mektubu vereceksiniz. Efendim diyor mükellef, devlet iç borçlanma senedinin arkasında devlet var, banka teminat mektubunun arkasındaki bankadır. Yani, devletin vermiş olduğu Hazine Bonosunu, devletin bir bakanlığı kabul etmiyor, bir özel bankanın -kamu bankası olabilir ama özel bankayı örnek veriyorum- verdiği teminat mektubunu istiyorsunuz; efendim, uygulamamız böyle, ilgili genelgelerimiz böyle, biz, bunu, böyle uygulayacağız diyor. İlgili genel müdürle o zaman görüştüm "efendim, Başbakanlık böyle yazdı" diyor, sonra, Başbakanlığın yazısına baktım, Başbakanlık böyle bir şey demiyor; teminat mektubu gibi diyor. Yani, böyle bir şey anlatıyor, bir raporda böyle bir cümle kullanmış Başbakanlık Teftiş Kurulu. Yani,

eğer, ilgili genel müdürlüğümüz sektöre böyle bakıyorsa, bana, mutlaka banka teminat mektubu getir, ben Hazine Bonosunu kabul etmem diyorsa, sektörün sorunların çözmek güçleşir. Ben, Sayın Bakanın düşüncesinin böyle olmadığını biliyorum; ama, Sayın Bakanın düşüncesinin alt kademelere yansıyor yansımadığını bilemiyorum. Bunu, bu vesileyle, bir kez daha gündeme getiriyorum.

Antalya'yla ilgili bir sorunu gündeme getirmek istiyorum. Antalya Milletvekillerimiz Antalya'nın sorunlarını gündeme getirdi, o anlamda bir sorun değil bu. Antalya'da Gazipaşa İlçesinde bir fidanlık var. Bu fidanlık, Tarım Bakanlığına tahsisliken, Tarım Bakanlığı imar planında önemli ölçüde turizm alanına ayrılmış olması nedeniyle, burayı Tarım Bakanlığına bırakmış durumda. Ancak, belde halkının, belediyenin burasını fidanlık olarak muhafaza etmesi yönünde talebi var. Yani, tarım arazilerini, bu tip fidanlık arazilerinin turizme açtığımız zaman, yapılaşmaya açtığımız zaman, çok doğru bir sonuç elde etmiş olmayız. Turizm alanına açılacak, çok sayıda, çok miktarda, çok büyük ölçekli arazilerimiz var. İşte, onların ilanlarını, haberlerini gazetelerde görüyoruz; yeniden yatırımcılara tahsis edilecek çok sayıda arazi var. Ben, burasının, yine, fidanlık olarak muhafaza edilmesi gerektiği kanaatindeyim; hem narinciye üreticilerinin fidan ihtiyacının da karşılayacak olan bir yerdir; yoksa, o üretici fidanı başka yerlerden temin etmek zorunda kalacaktır, belki ithal etmek zorunda kalacaktır. Bilemiyorum, ben, bakanlığın o kararın bir daha gözden geçirmesini diliyorum.

Sayın Bakanım, özel tiyatrolar ne durumda? Özel tiyatro seyircisi giderek azalıyor. Tiyatro salonları giderek azalıyor. 1960'larda, 70'lerde Türkiye'de var olan sayıda, mevcut olan sayıda tiyatro yok. Dün veya evvelki gün Gencay Gürün'ü bir programda izledim; işte, 60'ların veya 70'lerin Paris'i ile İstanbul'unu kıyaslıyor ve nüfus, tiyatro ve tiyatro sayısı ve tiyatro seyircisinden giderek yaptığı bir kıyaslamada, o yıllardaki İstanbul'un Paris ölçüsünde olduğunu söylüyor; ama, artık, 2000'li yıllardaki Türkiye'de, sadece 2000'li yıllarda doğan bir sonuç değil; ama, giderek, bugüne geldiğimizde, bugün, özel tiyatroların ayakta kalamadığını, var olana özel tiyatro sayısının da 10 civarında olduğunu söylüyordu. Belki yanlış söylüyordur, sayı belki çok daha fazladır; ama, özel tiyatroların ayakta kalabilmelerinin son derece güç olduğunu biliyorum, vergi borçlarını olduğunu biliyorum, vergi borçlarını ödeyemeyecek durumda olduklarını biliyorum. Kültür Bakanlığının, önceden bütçelerinde özel tiyatrolara yardım adı altında bir ödenek kaleminin olduğunu biliyorum. Bilemiyorum, şu anda Bakanlığımızın bütçesinde bu ödenek ne kadardır, var mıdır, yeteri miktarda mıdır? Bir tarihte, ben, bürokraside görev yaparken, bir özel tiyatro kurmuştuk memurlardan, Maliye tiyatrosu, o tiyatroya, ben, o fasıldan yardım aldığımı hatırlarım. Hatta, o sayede, o tiyatro Dünya 20 inci Amatör Tiyatrolar Festivaline gitmişti Monako'ya Türkiye'yi temsilen Midas'ın Kulakları oyunuyla. Güngör Dilmen'in Midas'ın Kulakları oyunuyla; ama, onun çok daha farklı bir yorumuydu Tamer Levent ve Murat Karasu'nun çok oyuna katkıları olmuştu. Yani, o yardım kalemini oldukça geniş tutmak lazım Sayın Bakanım. Eğer, bu konuda, bu bütçede bir önerge vermek gerekiyorsa, bunu verelim, iktidar-muhalefet bunu destekleyelim, bu kalemi artıralım Sayın Bakanım, özel tiyatrolara, gerçekten, devletten yardım gerekiyor şu dönemde.

Bir konu da şu Sayın Bakanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi hemen toparlarsanız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Devlet sanatçıları konusuna gelmek istiyorum Sayın Bakanım. 657 sayılı Kanununun 59-61 inci maddelerine dayanılarak çıkarılmış olan bir yönetmelikle 80'li yıllardan itibaren bazı kişileri sanat alanında ileri çıkmış, uluslararası yetenekte, uluslararası ün yapmış, üstün yetenekli kişilere devlet sanatçısı unvanı veriliyordu;

çeşitli partilerde verildi. En son 1998 yılında 89 kişiye verildi. Ancak, bu 89 kişiye verilmesine ilişkin karar, yine, bir sanatçımız tarafından yargıya taşındı ve Danıştayın vermiş olduğu kararlar, bu kararı 89 kişiye devlet sanatçısı verilmesine ilişkin kararı, uygulamayı iptal etti. Danıştayın gerekçeleri son derece yerinde tabii, çünkü, 657 sayılı kanun diyor ki, devlet konservatuarında görevlendirilecek, uluslararası ün yapmış, üstün nitelikli, üstün yetenekteki kişilere devlet sanatçısı unvanı verilmesine esaslar yönetmelikle belirlenir. 80'lerde bu uygulama düzgün işlemiş; daha doğrusu kanundaki tanımına uygun bir şekilde gitmiş, çeşitli partilerde devlet sanatçısı unvanı, çeşitli sanatçılarımıza verilmiş, hatta, Opera, Bale Genel Müdürümüz de zannedirim o kapsamda 80'li yıllarda devlet sanatçısı unvanını almış önümüzdeki bir listeden görüyorum bunları. Danıştayın iptali doğru, sonra uygulama değiştirilmiş, devlet konservatuarında görev almayacak olan kişilere de genişletilerek çok çeşitli kişilere verilmiş. Fakat şu var; bir yandan şöyle olayı değerlendirirsek, efendim, devlet konservatuarında görev alacak, uluslararası ün yapmış üstün nitelikli kişilere bu unvan veriliyor; peki, devlet sanatçılığı tabii çok önemli, çok onore edici bir unvan, onur yanı kuvvetli tabii ki başka bir yanı olduğunu sanmıyorum. Peki, konservatuarda görev almayacak olan uluslararası çapta üstün yetenekli sanatçılarımız yok mudur bizim; vardır. Yani, şöyle bir ihtiyaç vardır ortada bence; 657 sayılı Yasanın ilgili maddesini değiştirerek, yine bu iki esas konabilir, konulmalıdır bunu destekleyecek veya bunun yanında aranabilecek başka şartlar varsa, onlar da konulsun uluslararası çapta üstün yetenekli kişiler, artı başka özellikler de arayabilirsiniz. Ama, böyle bir değişikliği 657 sayılı Yasada yaparak 89 kişi veya belki 98 kişi, 89 kişi içinde, mutlaka bunu alabilecek çapta, yetenekte birçok sanatçımız vardır, oraya girmemiş, girmesi gerektiği halde, hak ettiği halde girmemiş olan sanatçılarımız da vardır; böyle bir uygulamayı yapmakta yarar var diye düşünüyorum Sayın Bakanım. Bu konuyu, ben, takdirinize sunuyorum.

Sayın İlber Ortaylı'nın Topkapı Sarayı Müdürlüğüne atanmış olmasını son derece önemli ve uygun buluyorum; böyle değerli bir bilim adamının, kültür adamının bu görevi kabul etmesi de son derece önemlidir; Topkapı Sarayının ve o kültür değerlerimizin daha iyi tanıtılabilmesi için böyle bir ismin seçilmiş olması, gerçekten değerlidir; Bakanlığınızı, o anlamda kutluyorum.

Son sorum da şu Bakanım: Bir arkadaşımız sordu. Ama, herkes bunu gerçekten merak ediyor; siz kamuoyuna açıklamalarda buldunuz, şu Sakalı Şerif meselesi. Ya, bunun gerçek mahiyetini bir açıklarsanız, gerçekten, herkes mutlu olacak. Bu Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesiyle bu konunun gündeme gelmesini herkes bekliyor; ben de bu arzuya tercüman oluyorum ve bu konuda sizden bir açıklama bekliyorum efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.